

DIRECTOR:

ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ—JUD. TÂRNAVA MICĂ:

INSERATE:

Pe șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unitatea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Mișcări politice

Spre a justifica, se pare, vorba cunoscută, guvernele noastre se schimbă prin Martie — odată cu schimbările de atmosfera ale primăriei —, săptămâna trecută a fost teatrul unor mișcări politice cari ies din normal și cari e bine să încrestate și în aceste coloane.

Ele s'au produs în ambele tabere, guvern și opoziție, și dacă violența mișcărilor a fost, în timp oarecum firesc, mai mare în sinul partidelor opoziție, cu deosebire la Averescani, guvernul a ales să creeze, în schimb, în legea pentru apărarea țării și a creditului țării, un stavilar menit a fi o puternică acțiune nesocotite, animate exclusiv de timpa politică și cari pot să primejdiască, în timpul cel mai grav, interese mari și chiar de viață și țării. Ba, guvernul a mers mai departe. Și în fața atacurilor deschise, pornite de Averescani împotriva factorului constituțional, a intervenit și cu măsuri represive (confiscarea de gazete), anunțând că va împiedea orice acțiuni îndreptate contra intereselor noastre constituționale.

Atitudinea aceasta a guvernului a dus la faptul că a avut multă lume pe gânduri și chiar între parlamentarii majoritari s'au găsit destui cari să se îngrijorare la desfășurarea lucrurilor. Și când — prin modificarea dela Senat a legii pentru alarmismului, în care se prevede că urmărirea delictelor de cari se ocupă legea va putea fi pe numai cu aprobarea ministrului de a cărui parte se ține delictul — guvernul a dovedit pentru că oamenii de bună credință, că nu a făcut legea pentru meschine scopuri de „persecuție politică” când înalta Regentă a consimțit să aprobe această atitudine, lumea s'a liniștit. Alarma provocată cu rea credință de cercurile interesate opoziției pe chestia stărilor din Basarabia — care trăiește totuși foarte liniștit și fără starea de asediu — și mai ales aceea, care s'a înfruntat și s'a purtat departe peste hotare în ce privește creditul țării, ajunsese în adevăr intolerabilă. Și dacă rigorile noiei legi, care pedepsește închisoare dela 3 luni la 3 ani pe toți alarmiștii de rea credință și în deosebi pe cei care vreau să înfrunte încrederea în finanțele și creditul țării, vor avea decât rezultatul de a potoli valurile provocate de profesionalii alarmismului, țara se poate socoti câștigată. Ele îi vor aduce însă mai mult: o definitivă consolidare a creditului ei, bazat pe temelii serioase și solide ale cunoștințelor stabilizării monetare.

Confirmat oarecum din nou prin rezultatul operelor administrative, județene și comunale guvernul a dobândit, pe urma manifestărilor pozitive din ultimul timp, și în fața înaltei Regente nouă tărie, și astfel pare a fi cu totul eschisă opera lui regeneratoare, încă abia începută, să se întrerupă în timpul apropiat printr-o schimbare normală a guvernului. Iar contra unor lovituri de stat, la cari par a se gândi marionetele averescanismului, sperăm să existe încă destule mijloace de apărare.

Vremi de întunecare

Colegiul apostolilor și Iuda — Legenda neagră a catolicismului — Se impune spulberarea calomniilor

de A. C. ALBINUS

Axa doctrinei creștine este autoritatea și unitatea bisericii. Cititorul nepreocupat al evangheliei ajunge, în chip firesc, la concluzia, că Mântuitorul s'a coborât din înălțimea cerului, pentru ca să ne asigure credința sa, evanghelia sa, spiritul său, darul său. Și acestea nu le-a lăsat în grija slovei care omoară, nici a cărții care poate fi răstălmăcită, nici a științei care se schimbă din veac în veac, nici în grija puterii lumești, care urmărește alte țeluri, ci: pentru păstrarea și împărțirea acestor comori, a întemeiat pe stânca indestructibilă a lui Petru biserica sa, căreia i-a hărăzit drept sprijin și aripi ocrotitoare puterea sa divină și înțelepciunea Duhului Sfânt.

Puterea temporală poate să dea un sprijin aparent între limitele juste, împlinește o nobilă advocație. Dar advocația ușor poate să se prefacă în robire și să prăvale asupra bisericii primejdii de necrezut. Această falsă protecție a pricinuit decadența bisericească, numită în istorie „secolul de fier” (850—1050). Vreme de aproape două sute de ani, biserica a fost invadată de tâlhari. Minusculi imperatori au intrus în Scaunul sfântului Petru pontifi slabi, uneori nevrednici. Și a fost nevoie de încordări uriașe de lupte îndelungate, de voinți neînfrânte, ca cea a sfântului Grigore VII, pentru a scăpa instituția divină de ingerențele păcătoase și păgubitoare ale împăraților.

Știința și arta sunt mijloace neprețuite pentru aprofundarea credinței și a evlaviei. Sunt venerabile somitățile genului omenesc, cari au încercat să pătrundă, cu ajutorul minții, pe Cel nepătruns; și sunt înălțătoare de inimi capodoperele de artă, prin armonia de linii și de culori a cărora ajungem să înțelegem și să simțim Frumusețea și Armonia eternă. Dar și științele și artele sunt numai slujitoare ale religiei. Din intervertirea rolurilor, cum s'a întâmplat în epoca renașterii, izvorăsc perturbări grave. Dacă cărmuitorii credincioșilor se vor socoti mai mult îndrumători ai științei și mecenași ai artelor, lăsând moralape al doilea plan, urmarea va fi o disoluție a moravurilor, prevestitoare de furtuni și de mari nenorociri.

E natural, ca gândul la aceste nenorociri din trecutul bisericii se nască îngrijorări și îndoieli. Fără să vrei, îți vine pe buze întrebarea: O Doamne, cum de ai lăsat să vină asupra bisericii tale, Mireasa ta, atâta hulă și oprobriu? Aceste îndoieli însă se vor risipi, dacă vom socoti, așa cum aievea sunt, întâmplările din viața pământească a Mântuitorului, drept prevestitoare ale evenimentelor ce aveau

să se succedea în cursul istoriei. Se știe anume, că în colegiul apostolilor era și Iuda din Iscariot, care a răsplătit cu vânzare nemărgenita bunătate, dumnezeiasca prietenie și dragoste a învățătorului său. Căzând din „episcopop”, el s'a făcut predecesorul tuturor ereziarhilor și căpeteniilor disidente, ce s'au ivit în cursul veacurilor și au sfâșiat unitatea bisericii creștine.

E adevărat, că numai unul din apostoli a fost trădător. Dar și în sufletul celorlalți, câte slăbiciuni omenești nu erau încuibate! De câtă trudă a fost nevoie, până când au fost purificate aceste suflete de ambițiunile pământești. Până și verhovnicul apostolilor se leapadă în ceasul de restriște de Mântuitorul său. Ce au prevestit acestea, dacă pu vremele fost chemați de Isus să se suie la dânsul, pe munte. Dar e anevoioasă calea ce duce la muntele sfânt al Domnului. Nu e mirare deci dacă, împiedecați de greutatea trupului, apostolii și urmașii lor s'au poticnit, nu odată.

În vremea aceea, Isus a zis ucenicilor săi: Să trecem de ceea parte! Și corabia lui Petru, care închipuia biserica creștină, a plecat, lunecând peste valurile Mării Galileei. Dar iată, vifor puternic s'a iscat în mare. Iar Isus dormia. Vai, de câteori s'a repetat până acum, în viața bisericii, această înrâmplare! De câteori cerul senin al vieții bisericești s'a împânzit de nourii grei și întunecați. Din nourii plumburii fășnesc lumini orbitoare. Tunete și trăsnete spintecă atmosfera supraîncărcată. S'a deslănțuit furtuna în toată grozăvia sa. În mare, viforul ridică valuri peste valuri și deschide abizuri înspăimântătoare. Corabla bisericii trosnește din încheieturi. Iar cărmaciul dumnezeesc, Isus, pare că doarme.

Creștinilor îngrijorați, Isus le răspunde același cuvânt ca și apostolilor: Puțin credincioșilor, pentru ce vă înspăimântați? Trecutele vremi de întunecare să nu vă descurajeze, și primejdiile viitoare să nu vă înfricoșeze. Căci nici în vremi de furtună, Mântuitorul nu doarme. Ochiul lui Dumnezeu, și în vreme de vifor năprasnic, veghează. Nici valurile primejdiilor externe, nici uneltirile inamicilor interni, nu vor birui biserica. Nici atunci chiar, dacă „urficiunea pustilirii” s'ar sălășlui în locul cel sfânt. Nu, acestea nu sunt motive de îndoială, ci dimpotrivă trebuie să ne întărească încrederea în brațul atotputernic al Domnului. Căci prevedința divină a dovedit, că nici în acest chip porțile iadului nu vor ieși biruitoare.

Biserica defăimată și crucificată, întocmai ca întemeietorul său dumnezeesc, e vrednică de toată dragostea și compătimirea noastră. Căci, împotriva ei, s'au aliat toți vrăjmașii lui Dumnezeu. Deviza lor este: Calumniare audacter — împrăștiie toate bârfelile, căci rezultatul e sigur, vei fi sămănat îndoiala în suflete —, semper aliquid haeret!

Deci nenorocirilor venite asupra bisericii, ei le dau proporții uriașe. Din greșalele slujitorilor lui Dumnezeu fac păcate; din păcate, crime abominabile. Ura lor față de biserica lui Hristos nu cunoaște margini. Creștinismul, care, cel dintâiu, a proclamat drepturile sfinte ale omului, e timbrat ca antiumanitar.

Biserica lui Hristos a fost în toate vremile ocrotitoarea claselor desmoștenite. Nici sclăvia, nici iobăgia, nici sărăcia n'a fost piedecă la urcarea treptelor ierarhice în biserică, deci a fost democratică în accepțiunea cea mai strictă a cuvântului. Și, totuși, i-se aduce hula de antidemocratism. Biserica catolică a îmbrățișat pe toți nenorociții. Și dacă din dărnicia credincioșilor s'a bucurat de averi, din acestea a întemeiat și a susținut tot felul de institute caritative. Și, totuși, i-se aruncă învinuirea, că ar fi biserică latifundiară și aristocratică, dușmană a oropsiților.

Catolicismul a avut un adevărat cult al științei și artei. El a dat lumii pe cei mai mari genii și creatori în toți ramii de știință și în toate artele. El a creat cele mai înalte institute de știință, universitățile. El a dat pe cei mai destoinici educatori. Și dacă azi, avem o criză școlară aproape în lumea întreagă, aceasta e pricinuită de faptul că pedagogia modernă a părăsit vechile făgașe de educație creștină. Și totuși, catolicismul e numit dușman al progresului, retrograd, întunecat.

Biserica lui Hristos a muncit și s'a rugat mereu pentru pacea lumii și pentru înfrățirea ideal nou. E gândul vechiu și nizuința milenară a creștinătății. Creștinismul a propovedit

naționalismul curat, lipsit de ideile șovine, și internaționalismul ideal, bazat pe dragostea frățească a tuturor neamurilor. Și, totuși, bisericii i-se aduce când injuria de ultramontanism și antipatriotism, când acuza de șovinism și intoleranță.

Față de cei de altă credință, biserica n'a uzat de forță. A urmat principiile evanghelice de blândețe; pe eretici i-a prins de mână, nu de păr. A urit și a desaprobat metoda de a impune credința cu foc și armă. Și dacă s'a folosit în evul mediu de mijloace aspre inquisitoriale, a făcut-o din motivul, că ereticii din vremea aceea primejdiau cu surpare întreaga societate creștină, toată așezarea și ordinea socială. Ereticii de atunci, înaintași ai bolșevicilor de azi, porniseră un războiu nefindurat contra proprietății particulare, contra căsătoriei și vieții familiare. Istoricii nepreocupați recunosc că, dacă societatea de atunci n'ar fi uzat de mijloace drastice și ar fi îngăduit răspândirea și victoria acestor învățături anarhice, atunci toată ordinea socială, întreaga cultură și civilizație europeană, s'ar fi prăbușit; Europa ar fi devenit o stepă pustie. Dar și în acele vremi, biserica a protestat contra pedepselor excesive dictate de organele statelor, iar pacificarea sufletelor a efectuat-o cu alte mijloace. La cuvântul bisericii, sute de mii de călugări cerșetori, în deosebi „sărăcuții lui Hristos“ au străbătut provinciile Europei contaminate de erezie, răspândind evanghelia păcii și răbdării și curățind sufletele de ură și răsbunare. Această armată pașnică a sfinților Francisc și Dominic, și nu tribunalele de închiziție, au mântuit Europa de cataclism. Și, totuși, se repetă până la desgust acuzația de biserică închizitorială, sângheroasă.

Și, acestea formează numai o parte din șirul nesfârșit de calomnii și acuzații nedrepte. Această legendă o întâlnești în ziare și reviste, în romane și cărți de știință și în manuale de

școală. Sufletul copiilor noștri este zi înveninat, pentru că zi de zi trebuie să citească și să învețe din cărți pline de atacuri împotriva bisericii catolice și a urmașilor sfântului în

Ministrul catolicisimei Spanii la București a conferențiat de curând în capitala Ardealului, spulberând legenda neagră a Spaniei, apăsătoare asemănătoare cu legenda neagră a călășării smului. Și noi, catolicii români să stăruim mâinile în sân? Biserica, maica noastră și e hulită și batjocorită. Sufletul copiilor noștri e primejduit. Deci, pentru cinstea bisericii și pentru apărarea copiilor noștri, să începem o campanie energică gențu a risipi calomniile și a înlătura îndoielile din suflete.

Spulberând minciunile, apărând credința slujitorilor sfântului altar, ne dovedim fideli și dincioși ai sfintei noastre mame, bisericii. Cu cât va fi mai profundă dragostea noastră față de biserică, cu atât mai sigur vom veni să pârta primejdiile unor vremi de întunecare care pot să vină. Ca ieri, aceste vremi de întunecare s'au abătut asupra Mexicului; azi, timpurile apocaliptice băntuie nenorocita Rusie și șevismului fără Dumnezeu. Ca mâine, poate să vină și asupra noastră. Oricât de mari ar fi primejdiile ce le așteptăm viitorul, nu ne vor zdrobi, dacă vom rămâne indisolubil legați de stâncă, pe care Mântuitorul și-a întemeiat biserica.

În sânul tău ne-am renăscut, blagoslovită ne petrece în zilele vieții noastre, și în toate vremile tale să murim, o Sfântă Maică Biserică!

Conferență episcopescă la Blaj
Luna trecută, în 24 Martie c. s'a întrunit la Blaj, sub prezidiul I. Preasfințitului episcop Vasile, o nouă conferență episcopescă la care au participat Preasfințiii episcopi al Gherlei și Alexandru al Lugojului, și Mgr. Dr. Iacob Radu, ca reprezentant al Mitropolitului Valcei și Oradei. Ca și în alte ocazii, la conferență au avut acces și membrii capitlului mitropolitan.

Foiața „Unirii“

Pentru Paresimi

Pastorația sfinților

Crâmpie luminoasă din viața și opera minunată a sf. Ioan Vianney (1786—1859)

de Prof. Dumitru Neda

IV

Priveliștea cea mai măreață ce-i este dat omului să vadă pe pământ e păstorul sufletesc sfânt în înțelesul adevărat, apostolic, al cuvântului (1 Cor. 4, 9). Griji, temeri, trudă, alergări, jertfe de tot soiul nicăiri nu-și dau mai des întâlnelă ca într'un asemenea suflet de pară ce pâlpaie fără încetare luminând tuturor, în butul greutăților, în mijlocul ocărilor, în pofta răutății omenești și diavolești. Păstorul cel bun sufletul său îl pune pentru oi (Io. 10, 11). Dorul mistuitor al inimii sale un singur strigăt, atoatecovârșitor, are: Suflete, cât mai multe suflete mântuite, fericite! În slujba acestui ideal suprafiresc își cheltuie, darnic, toate puterile minții și ale voinții, folosind toate prilejurile și mijloacele ce duc spre ceriu păstor și turmă.

Sf. paroh de Ars e întruchiparea vie a păstorului sufletesc bun aieva. Zorit de dragostea lui Hristos asemenea sf. Pavel (2 Cor. 5, 14) și pătruns de gândul răspunderii în fața celui Preaînalt, dânsul își face datorințele multe ce îl apasă — în biserică și înafară de biserică —, prompt, după cea mai bună credință a sa, din toate puterile sale. Așa că ori unde

va fi, orice va săvârși, dânsul e în lucrare cu întreaga bogăția sufletului și a inimii sale.

3. Cuvântul Domnului

Diplomația sfinților este aceea a Scripturii: Să fie cuvântul vostru așa, așa; nu, nu; iară ce e mai mult decât acestea dela cel rău este (Mt. 5, 37). Pentru ei vorba nu-i o platformă potrivită să tănuiască gândurile (Talleyrand), ci e oglinda cugetării. Pe cece spun ei poți să te razimi fără teama aluia: predică apă și bea vin. Ei adâncesc adevărul, îl iubesc, îl trăiesc și apoi îl propovăduiesc.

Sf. Ioan Vianney poartă un respect deosebit vestirii cuvântului divin. „Dragii mei — învață el pe pruncii de școală —, cuvântul lui Dumnezeu nu-i un lucru mic. Cele dintâi vorbe ale Stăpânului nostru către apostolii săi fură: „Mergând, învățați...“, ca să ne facă să vedem că această învățătură e mai presus de toate.

„Dragii mei, ce ne face oare să ne cunoaștem legea? — Învățăturile ce le-am auzit. Ce ne insuflă groază de păcat... ne face să vedem frumuseța virtuții... sădește în noi dorul cerului? — Învățăturile ce-am primit. Ce face pe părinți să-și cunoască și îndeplinească îndatoririle față de copii, și pe copii să-și îndeplinească datorințele față de părinți? Aceleași învățături bune... Eu cred, dragii mei, că o persoană ce nu ascultă, cum se cuvine, cuvântul lui Dumnezeu, nu se va mântui; (căci) nu va ști ce trebuie să facă pentru așa ceva. Dar dacă-i vorba de o persoană instruită într'ale credinții, totdeauna este loc de nădejde. Chiar de s'ar rătăci pe tot felul de căi rele, tot se poate nădăjdui, în toată vremea, că mai cu-

rând ori mai târziu se va întoarce totdeauna la bunul Dumnezeu, dacă nu altcândva, atunci puțin în ora morții. Câtă vreme o persoană ce nu-i instruită e ca o momâie ce lăncăsează ca un bolnav în agonie, care nu mai are nicio știință: nu cunoaște nici grozăvia păcatului și nici frumuseța sufletului său, nici prețul vieții și se tăvălește din păcat în păcat, asemenea șarpele care se târăște prin tină“).

Cine vorbește astfel, din prisosința inimii sale, ca sfântul nostru, acela se va și dovedi că să dovediască cu fapta că-i în stare de efort și orice jertfă pentru a vesti cuvântul sfânt, cu vreme și fără vreme, cuvântul viitor al crucii (1 Cor. 1, 18).

Sacristia bisericii din Ars e mărturie că Sluga Domnului stă aci, lucrând sub îndrumarea Stăpânului de pe altar, în nemijlocita lucrare de piere, cerșindu-i mila și binecuvântarea, zi și noaptea târziu, aplecat asupra sufletelor pierdute, a Vieții Sfinților, a Catechismului Teologic, a Dicționarului Teologic al lui Bergier, asupra tratatelor așetice ale lui Rodolphe Joly, Bonnardel... Doar' pentru că să poată înțelega învățătură, trebuie s'o aibi mai întâi înțelegerea. Ars est artium regimen animarum. Sf. Gregoriu Marele și-i o temeritate vorbi de osândă intruderea celor nepricepuți la slujba de păstori sufletesci (pastorale magisteriale) unde ai de-a face cu ranele tănuite ale sufletului, vindecarea cărora reclamă cu multă pricepere ca vindecarea boalelor trupului — cece nu împiedecă, totuși, pe desigur

*) Cf. A. Monnin: Esprit du Curé d'Ars, 1926, pag. 96—98.

Conferența s'a ocupat de chestiunile curente ale bisericii noastre, între cari mai multe probleme de ordin catehetic în legătură cu noile legi în pregătire pentru învățământul profesional și cel secundar. Deosebită atenție a dat conferența chestiunii unui Seminar teologic propriu la Roma, a cărui piatră de temelie e vorba să se pună încă pe sfârșitul lui Aprilie. Spre a putea avea o succesiune suficientă pentru posturile de conducere, conferența a cerut Sfântului Părinte ca Seminarul acesta să fie aranjat pentru 40 alumni, câte 8 de fiecare eparhie, socotind între aceștia câte unul și pentru studiile de specializare, în Dreptul canonic, Biblic ș. a.

În legătură cu punerea solemnă a pietrei de temelie a acestui Seminar, merită a deschide o nouă epocă în viața bisericii noastre, se va aranja din partea AGRU-lui un pelerinaj, care va avea în frunte pe toți episcopii noștri. Asupra amănunțelor acestui pelerinaj, plănuit să pornească la 24 Aprilie, sperăm să putem da în curând informații precise.

Dela AGRU. Duminecă, 23 crt. a avut loc constituirea AGRU în *Bistrița*. Adunarea a fost precedată de liturghia celebrată de un sobor de preoți, în frunte cu p. protopop I. Petrinjel. Adunarea s'a ținut în sala festivă a județului, fiind de față o mare mulțime de intelectuali, meseriași și plugari. Au asistat preoții și delegați din parohiile învecinate.

După cuvântarea de deschidere a p. protopop I. Petrinjel, d. *Valeriu Pop* președintele comitetului central a făcut o largă expunere a scopurilor urmărite de AGRU, cum și a necesității și utilității acestei asociații. Adeziunea însuflețită a asistenței a fost tălmăcite de d. Dr. Leon Scridon. — S'a înscris un număr mare de membri și s'a ales Comitetul parohial în frunte cu *Dr. Leon Scridon* președinte, *Dr. George Linul*, *Dr. Dionisiu Login*, *Dr. Iuliu Chittu*, vicepreședinți. Numerosul comitet cuprinde reprezentanți din toate clasele

sociale. Adunarea a luat sfârșit într-o atmosferă de cald entuziasm.

Adunări de organizare s'au mai ținut în Tg.-Mureș, Sibiu și Turda, asupra cărora vom raporta în numărul proximo.

Știri mărunte

Personale. P. Ven. Ordinariat de Lugoj a numit în funcțiunea de vicar general substituit pe p. *Dr. George Fireza*, cel mai tânăr canonic al catedralei noastre lugojene.

— P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit asesori la Tribunalul matrimonial arhidiecezan pe p. *Dr. Nicolae Lupu* și pe p. *Dr. Vasile Aftenie*, profesori la Academia de teologie.

Președintele Academiei române la Blaj. Sâmbăta trecută a sosit la Blaj d. *Ion Bianu*, președintele Academiei române, pentruca în calitate de primpreședinte al serbărilor jubileare ale școlilor noastre să ia contact cu comitetul local al serbărilor. Dsa a stat la Blaj, ca oaspe al I. Preasfințitului p. mitropolit Vasile, timp de 2 zile, aranjând în întregime toate chestiunile curente ale pregătirilor în curs.

Seminar român la Roma. Gândul vechiu al actualului Pontific de a ridica în Roma un Seminar aparte pentru Români este pe cale de împlinire. O scrisoare recentă a Congregației pentru biserica orientală aduce aceasta în mod oficial la cunoștința bisericii noastre. Noul Seminar se va construi pe Gianicolo, în apropierea Institutelor Propagandei, la școlile căreia își vor urma clericii noștri din Roma studiile și de acum înainte. Piatra fundamentală se va pune pe sfârșitul lui Aprilie, pe când e vorba să fie la Roma întreg episcopatul nostru, participând în corpore la acest act deosebit de important pentru viitorul bisericii noastre.

Locale. Dumineca viitoare, a cincea din Paresimi, va predica în catedrală p. *Ioan Popu-Câmpănu*, profesor la liceul de băieți.

— Sfintele Paresimi au adus și anul acesta o vie mișcare pe terenul religios. Alături de hotărârea atât de frumoasă a doamnelor și dsoarelor noastre, cari se perândă zilnic, în catedrală, pentru adorarea preasfântului sacrament al altarului, avem în toate Duminecile și serbătorile cuvântări ținute la Inserat anume pentru personalul de serviciu, care nu poate participa la serviciile divine de înainte de masă. Mai încreștăm apoi exercițiile spirituale pentru tinerimea școlară, începute săptămâna aceasta la școlile de fete, pentruca să continue apoi și la cele de băieți. Conducerea lor a luat-o asupra sa p. Dumitru Neda, profesor la Academia de teologie.

— Reuniunea meseriașilor și comercianților noștri a continuat și Dumineca trecută seria *șezătorilor artistico-literare*, cu programul bogat și variat de până acum. De astădată conferența a ținut-o p. Constantin Popescu, profesor la Academia de teologie sub titlul: »De prin țări străine«, reușind să lege în cea mai deplină măsură atenția publicului numeros.

Zece ani dela înființarea universității românești din Cluj. Anul acesta s'au împlinit zece ani, de când între zidurile universității din Cluj a intrat știința și viața românească. Din acest prilej s'au hotărât pentru zilele de 8 și 9 Iunie c. (la Rusalii) mari serbări culturale, la cari vor participa și reprezentanți de-ai universităților din străinătate. Ele se aranjează cu concursul guvernului și vor fi continuate apoi în capitală, unde se va comemora centenarul dela nașterea doctorului Carol Davilla, întemeietorul facultății de medicină din București, și se va sărbători d. de Saint-Aulaire, fostul ministru al Franței la noi, care a adus țării noastre atât de mari servicii în timpul primilor ani ai unirii naționale.

Conferențe religioase la Oradea. Urmând pilda »Reuniunii sf. Maria« din Cluj, Reuniunea de femei gr.-catolice din Oradea încă aranjează o serie de conferențe religioase. În cadrul acestora au vorbit până acum dd. *Dr. Grigorie Pop*, *Simeon Gocan* și *Dr. Gavrilă Stan*,

cari »nequaquam spiritalia praecepta cognoverunt« să se deie drept doctori ai sufletelor³⁾, spre osânda lor și a »patronilor« și spre nefericirea celor apucați sub »tratamentul« acestor cărpaci.

Dar să ne întorcem la sihastrul sacristiei din Ars. Il vom regăsi cufundat în studiul cărților ce-i stau înainte. Din când în când aruncă prin ușa întredeschisă, câte-o privire rugătoare spre chivot. Apoi iarăși se îndreaptă spre altar. Înghenunchiază pe treptele jertfelnicului. Se roagă și meditează. Cere, cu lacrimi în ochi, lumină de sus ca să pătrundă la inimile aspre ale poporenilor săi. — Revine iarăși în sacristie. Și scrie-scrie. Condeii fug pe hârtie, rândurile se îndeasă grăbite, opt—zece fețe de coală o să se umplă pe nevăgare 'n seamă, adesea după șapte ore de muncă istovitoare, întinsă în noapte târzie.

Vine învățatul dearostul. — Grea caznă pentru memoria lui slabă să-și însușiască treizecișicinci-patruzeci de pagini scrise într'una, aproape fără nici un alineat și fără împărțiri bătaoare la ochi. Sâmbătă noaptea spre Duminecă face proba predării, cu glas înalt. Trezătorii întârziați puteau să-l audă recitându-și predica de a doua zi. Și dacă-l biruia somnul, se așeza pe pardoseala goală, de peatră, răzîmându-se de dulapul de stejar. Teribile ceasuri dar de sigur dintre cele mai meritorii și mai mișcătoare din viața lui.

Urmează cuvântarea din vremea slujbii. O oră întreagă îi ținea cuvântarea spusă cu voce înaltă, guturală. »Cum se face părinte —

l-a întrebat odată cineva —, că Sfinția Voastră vă rugați așa de încet și predicați așa de tare?« Apoi iac' așa, răspunse dânsul: Când mă rog vorbesc lui Dumnezeu, iar când predic glăsuiesc surzilor». — Nu odată s'a întâmplat să-și piardă firul vorbii, în amvon și să se coboare cu predica neisprăvită, spre durerea, dar nu spre desnădejdea sa. Căci după atari eșecuri se ruga și mai mult, și făcea și pe alții să se roage pentru el. — Cu proximo prilej predica mergea mai bine. Oițele acestui păstor-minune auziau, într'un limbaj simplu, ce împurmuta felul lor de-a vorbi și chiar expresii curente de-ale lor, auziau laudele Domnului, îmbărbătări spre bine, învinuirii meritate, făcute fără »menagement«, real și necruțător, direct, personal, usturător, arzător. Sărbătorile mari, în deosebi, îi erau prilejuri binevenite, să spună mai multora, ce are pe suflet, pentrucă, altădată, în anii dintâi, se întâmpla să vorbească și numai păreților³⁾.

Ba, ceace-i și mai greu pentru un vestitor al evangheliei lui Hristos, chiar și când era adunată lume mai multă la biserică, destui dintre »ascultători« îi amărau inima cu purtarea lor în vremea cuvântărilor sale ticluite cu atâta râvnă apostolică. Frânturi din aceste cuvântări destăinuie stări de lucruri mult grăitoare.

Sunt unii printre parohienii săi, cărora, cum se plânge acest om al lui Dumnezeu, cuvântul Domnului »le face rău; de aceea (cum zic dânsii) caută să lasă din biserică, pentruca să respire un pic de aer, nu cumva să moară«.

Altă dată se exprimă îndurerat: »Vai, ce întristător lucru e acesta! Se pot vedea tătâni și mame ce stau pe afară în vremea instrucțiunilor ce se dau în biserică. Și când te gândești că,ăștia-s îndatorați să deie învățătură copiilor lor!«

Altă jalbă: Printre »ascultătorii« săi sunt și de aceia, cari în vremea învățaturii ce li-se dă, »se plictisesc, povestesc, s'amuzează râzând și întorcând din cap încoace și încolo și întrebând de vecinii lor câte oare-s; cască; se întind; întoarnă vârtos foile cărților de rugăciune, pare că ar vrea să examineze, nu cumva a făcut librarul vre-o greșală. Domne sfinte, își zic ei, ăsta nu mai gată«.

»Și când se întorc acasă — continuă tot parohul năcăjit —, dacă i-ai întreba: ce s'a spus în predică, și-ar răspunde: Oh! a sbierat cumplit, ne-a plictisit de moarte!... nu-mi aduc aminte de nimic!... de n'ar fi fost așa zeamă lungă, poate că-mi aduceam aminte ceva; iacă ce face lumea să se desguste de slujbe: îs lungi peste măsură«.⁴⁾

Așadar: unii ies afară, alții dorm, alții cască, alții povestesc, alții nici nu vin în launtru în vremea predicii, unii copii rād, unii dintre junișani și fetișcane — știm din alte cuvântări ale sfântului — se uită în dreapta și 'n stânga prin biserică, se vadă care cum e îmbrăcat, cum e de frumos ori de frumoasă... în vreme ce un sfânt vestește cuvântul Crucii.

Așa ceva ar fi rănit de moarte un suflet vanitos. Nu însă pe sfântul Ioan Vianney. El

³⁾ Cf. *S. Gregorii Papae I.: Regula Pastoralis Romae*. 1849, pag. 2—3 (Pars I. cap. I).

³⁾ Cf. *Fr. Trochu: Le Curé d'Ars*. Paris. 1927. pag. 161—6.

⁴⁾ Cf. *H. Convert: A l'École bienheureux Curé d'Ars*. Paris. 1921, pag. 126—127.

iar pe viitor vor vorbi: la 30 Martie d. *Ion Agărbiceanu* despre «Temeiu și clădire în creștinism»; la 6 Aprilie *Dr. Nicolae Flueras* despre «Creștinismul social», iar la 13 Aprilie *Dr. Iacob Radu* despre «Raporturile dintre cele două biserici românești».

Concursuri. P. Ven. Ordinariat de Lugoj publică, cu termenul de 25 Aprilie c. concurs la parohia *Rechitova* (vicariatul Hațegului) și la parohia *Spini* (prot. Cugirului).

Mulțumită. Ni se cere publicarea următoarelor șire: «In numele episcopiei parohiale Florești mulțumesc dlui Iosif Zinvel, cursor la episcopia din Lugoj, pentru Strastnicul nou donat bisericii noastre. Dumnezeu să-i răsplătească. — *Teodor Oprea*, preot».

Telefonul „Unirii“

R. Hersoni. Participanții la pelerinajul plănuț pentru sfârșitul lui Aprilie pot trece, credem, fără nici o greutate și la congresul euharistic din Cartagina și Tunisul Africii, care începe la 7 Maiu. De altfel nu-i eschis ca organizatorii să se gândească dela început și la acest congres. — Pentru a putea începe publicarea celor trimise trebuie să avem întreg materialul la care Vă gândiți. Abonamentul pe anul curent l-am primit.

D. Cluj. Urmărim și noi cu tot interesul «paginile din trecut» ale «Națiunii» dlui G. B. D. și așteptăm cu răbdare ca obiectivitatea savantului, care s'a apucat să studieze Ardealul să-și termine munca. Nu putem anume crede, că în opera sa de desgroare (Dv. îl asemănați cu o «hienă») a trecutului are să întâlnească numai episcopi de ai bisericii noastre, cari, oricât vor fi fost, poate (fiindcă, evident, constatările dlui G. B. D. nu sunt chiar sf. Scriptură), «dușmani ai daco-românismului» ori chiar «spioni ungurești», tot nu pot să egaleze, nici pe departe, opera nefastă a mitropolitului sibiian de tristă amintire mangristă. Trebuie să vină și el la rând și în fața crimelor naționale ale acestuia vor scădea foarte mult păcatele, nici nu destul de dovedite, ale arhierilor noștri. Iar binele imens adus neamului de atâția alții dintre ei (se va ocupa oare «hiena» Dv. și de aceștia?) va întuneca cu totul răutatea celor ce vor fi înțeles să se îmbrace (poate de bună credință) în haina comoadă a oportunistului.

P. Glodeni. După informațiile ce avem până acum în chestia schimbărilor plănuț pentru școlile secundare, actualii elevi ai clasei a șaptea de liceu vor trebui să

mai urmeze și cursurile «anului preparator», echivalent cu clasa VIII, numai dacă au de gând să facă studii universitare, în vederea cărora vor trebui să obțină și diploma de bacalaureat, care se poate lua numai după terminarea «anului preparator» făcut la liceu. Toți ceilalți vor obține un certificat de absolvire, care le deschide drumul pentru alte indeletniciri și le asigură și stagiul redus la armată. De altfel, în timpul cel mai scurt situația va fi clarificată în mod oficial.

C. Someș-Gurushău. Am primit 100 Lei. Abonamentul este achitat până la 30 VI 1928.

Oficiul parohial. Șușanovița. Confirmăm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1929.

Oficiul parohial. Ludoveni. Din suma trimisă 50 Lei s'au contat în abonamentul anului curent.

Oficiul parohial. Bonțarul de sus. Chitam primirea abonamentului pe anul curent.

C. Alba-Iulia. Din suma trimisă, 50 Lei s'au contat în abonamentul anului viitor.

Oficiul parohial. Izvin. Confirmăm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1929.

T. Ilba. Chitam primirea sumei de Lei 400. Achitat până la finea anului curent.

B. București. Confirmăm primirea sumei de 200 Lei, abonament pe 1929.

P. Boian (Bucovina). Confirmăm primirea abonamentului pe anul trecut.

N. Eschentz. Confirmăm primirea sumei de Lei 400, abonament pe 1929.

C. Copru. Am primit 400 Lei. Achitat până la finea anului curent.

Oficiul parohial. Gledin. Primit 600 Lei. Achitat până la 31 XII 1930.

P. Calafat. Am primit 400 Lei. Achitat până la 31 XII 1929.

P. Gherla. Am primit 600 Lei. Achitat până la 31 XII 1930.

Dr R. Aiud. Am primit 500 Lei. Achitat până la 30 VI 1929.

B. București. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30 VI 1930.

R. Șomcuta mic. Confirmăm primirea abonamentului pe 1929.

G. Ghirolt. Am primit 200 Lei. Achitat până la 30 VI 1930.

P. Boroză. Am primit abonam. pe anul curent.

P. Lujerdiu. Am primit 200 Lei, abon. pe 1929.

M. Maneuți. Am primit abon. pe anul curent.

M. Slănic. Am primit abon. pe anul trecut.

știe vorba ceea: Amar mie de nu voi vesti evanghelia (1 Cor. 9, 16) și se ține de ea. De aceea, în afară de liturghia din Dumineci și sărbătorii îl vedem că ține cuvântări în toate Duminecile seara; la serbătorile nelegate; în toate seriile din Paresimi; în luna Maiu zilnic; după ce îl asaltează peregrinii, predică zilnic pentru aceștia (afară de Dumineci și sărbătorii) la ora unsprezece (vestitele „instructions de onze heures”); din Novembre și până la Joia verde, ține pentru copii, zi de zi, cateheze, dimineața la șase ore, plus alte cateheze la fete și alte învățături religioase pentru tineret, Dumineca la o oră după masă.⁵⁾

Rezultatul se vede: Cu vremea parohia aceasta rebelă bunei vestiri evanghelice, devine parohie model. Trebuie să înșă ani de rugăciune, de studiu îndărătnic, de lacrimi și de sdroabă apostolică, desinteresată, pentru ca vestea cea bună, îmbrăcată într-o podoabă brodată pe fondul firii, sub inspirația Spiritului sfânt să prindă în suflete, să incolțiască și să aducă rod cu sutele.

Scriptura și firea văzută și nevăzută (harul și rodirile sale) sunt isvoarele la cari se adapă, se luminează, se întărește, ca să lumineze și să întărească și el pe alții. În cuvântările ce ne-au rămas în scris dela el se află mai mult de nouă sute de citațiuni din Sf. Scriptură a Vechiului și Noului Testament, încât dac'am scoate din aceste cuvântări referințele scripturale, le-am reduce cu un sfert.⁶⁾ La fel de multe și variate is și provocările la cartea mare a firii, în carea cetește și el cu

drag și pricepere, urmând învățătorului ce-și învrăstase cu atâta dumnezeiască măiestrie vorbirile-i neasemuite cu icoane prinse din lumea celor zidite: Sarea pământului, lumina lumii, cetatea de pe munte, ochiul drept, mâna dreaptă, soarele, luna, stelele, ploaia, roșeața amurgului, ploaia, paserile cerului, crinii câmpului, iarna țarinii, vântul hoinar, boaba de grâu, holdele în spic, grăunțul de muștar, vița și mlădițele, comoara ascunsă, rociul de prins peștii, aluatul, drahma cea pierdută, neghina, secerișul, păstorii, hoții, lucrătorii, năimiții, staulul oilor și jocul copiilor nărași — cu reminiscențe din propria-i copilărie — ce-și strigă dintr'o tabără:

Semarnâ lekun, welâ rakedtun, — ca să răspundă dintr'alta:

Allênâ lekun, welâ arkedtun (v'am cântat și n'ați jucat; ne-am bocit, și n'ați jelit (Mt. 11, 17)⁷⁾.

Ucenicul pășește în urmele Măestrului și-i pe calea cea bună. Predica lui e vie, colorată, captivantă pentru cei de bună credință. El dă răsboiu ca un priceput și nu ca unul ce bate aerul (1 Cor. 9, 26). Lacordaire îl ascultă de Rusalii și mărturisește: „Dânsul m'a învățat să cunosc pe Spiritul sfânt”. — Mărturisirea aceasta a mai făcut-o lume multă. Mărturisim și noi, că nu ne prea mirăm: Sfântul vestea cu graiul ceace simția cu inima, vedea cu spiritul, ajutat fiind întru a se exprima de icoane împrumutate Scripturii s'au smulse lumii împrejmuitoare.

⁷⁾ Cf. *Ioh. P. van Kasteren S. I.*: Wie Jesus predigte. Freiburg in Br. 1917, pag. 70—87. (Trad. Ioh. Spindel S. I.)

Parohia română unită — Chesler

No. 24 — 1930

Publicațiune de licitație

În ziua de 6 Aprilie c. ora 2 p. m. Curatoratul parohiei române unite din Chesler va ține licitație publică cu oferte închise, fără supra-oferte, pentru darea în întreprindere lucrărilor de construcție necesare clădirea din nou a bisericii.

Valoarea lucrărilor este, pe devizul estimativ, de Lei 600,000. Garanția (cauțiunea) va fi de 6% din valoarea ofertei și se va depune deodată cu aceasta în numerar, efecte de stați ori scrisoare de garanță emisă de o bancă cu prima bonitate.

Licitația se va ține în localul oficiului parohial.

Planurile, devizul, condițiunile speciale și generale etc. se pot consulta în orice de lucru la sediul Oficiului parohial din Chesler.

Curatoratul își rezervă dreptul a hotărâri liber asupra ofertelor.

Chesler, la 16 Martie 1930.

Ioan Simia
prim-curator

Molsin Tarna
adm. parohial

(998) 2 — 2

A apărut:

„Lăudați pe Domnul“

cea mai nouă **Carte de rugăciuni**, care cuprinde variat toate cele necesare pentru trebuințele sufletești ale elevilor și credincioșilor, pusă la tipar cu aprobarea și binecuvântarea Excelenței Sale Domnului

Dr. Valeriu Tralan Frențiu

Arhiepiscop român unit de Oradea

CUPRINSUL: Rugăciuni de dimineața, de seară, de noapte; Troparele învierii, a sărbătorilor; Catavasiile; Liturghie; Rugăciune pentru pacea bisericii; Adorarea lui Isus în sf. Euharistie; Sf. Pocăință; Sf. Cuminecături; Paraclisul; Din Dupăcinarul cel mare; Vecernia; Cununa; Rugăciuni diverse; Cântări la înmormântare; Rozarul.

Prețul: 1 exemplar, format mic, de buzunar, 1 lei în pânză la editor: 40 lei + porto (în librărie: 50 lei + porto) cu legătură de lux, în piele sau mătășă: la editor: 140 lei + porto (în librărie 160 lei + porto).

Se poate avea dela editor: **Cornel Dăbârbanth**, protopop on., paroh în Arded, județ Satu-Mare și dela **toate Librăriile**.

In atențiunea parohiilor și curatoratelor bisericesti

Comandați

CLOPOTE

de calitate superioară, la cel mai mare depozit românesc din Ardeal:

ALEXANDRU ANCA

CLUJ, str. Regina Maria No. 43.

Tot aici: Policandre, Sfeșnice, Ornate și Recvizite bisericesti, Prapori, Cărți profești și de rugăciuni. Teatre populare și școlare, monoloage, dialoge. Medalii de aluminiu pentru Reuniuni, cu inscripție după dorință; etc. etc.

CEREȚI PREȚURENT DETAILAT

⁵⁾ Cf. *H. Converti*: Le bienheureux Curé d'Ardes et ses Dons du Saint-Eprit. Paris. 1923, pag. 280—283.

⁶⁾ Cf. T. a. pag. 419—420.

Veți regreta, dacă nu veți îngriji corpul copilului cu pudra, crema și săpunul HÖFER.